

Dyski twarde

M@rek Pudelko

UTK

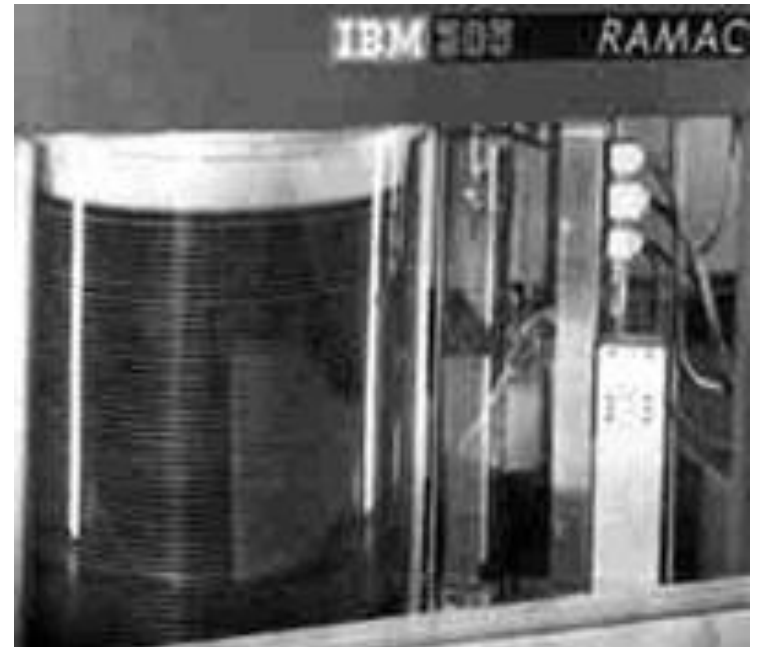
Dysk twardy

- Pamięć masowa gromadząca dane na talerzach magnetycznych

Pierwszy w historii twardy dysk pojawił się **13 września 1956r.**

- Był to **RAMAC 350** (*Random Access Method of Accounting and Control*) zaprezentowany przez IBM.
- Mieścił 5 milionów znaków (czyli ok. 5 MB), zapisując je na pięćdziesięciu 24-calowych talerzach.
- Gęstość powierzchniowa zapisu wynosiła 2 kb/cal kwadratowy, a szybkość odczytu: 8800 bajtów na sekundę.

Parametry twardych dysków

- **pojemność** (kilkadziesiąt GB do kilku TB),
- **liczba głowic odczytu/zapisu** (od kilku do kilkudziesięciu),
- **liczba cylindrów** (kilka tysięcy) - ścieżki o tych samych numerach na powierzchniach roboczych dysków nazywane są cylindrami,
- **średni czas dostępu** (kilka milisekund) (*ang. Average Access Time*)
  - **średni czas poszukiwania** potrzebny do umieszczenia głowicy na wybranym cylindrze (*ang. Average Seek Time*)
  - **Opóźnienie rotacyjne** potrzebne do umieszczenia głowicy nad odpowiednim sektorem (*ang. Rotational Latency*), które przy szybkości dysków równej 7200 obr/min wynosi ok. 4 milisekundy

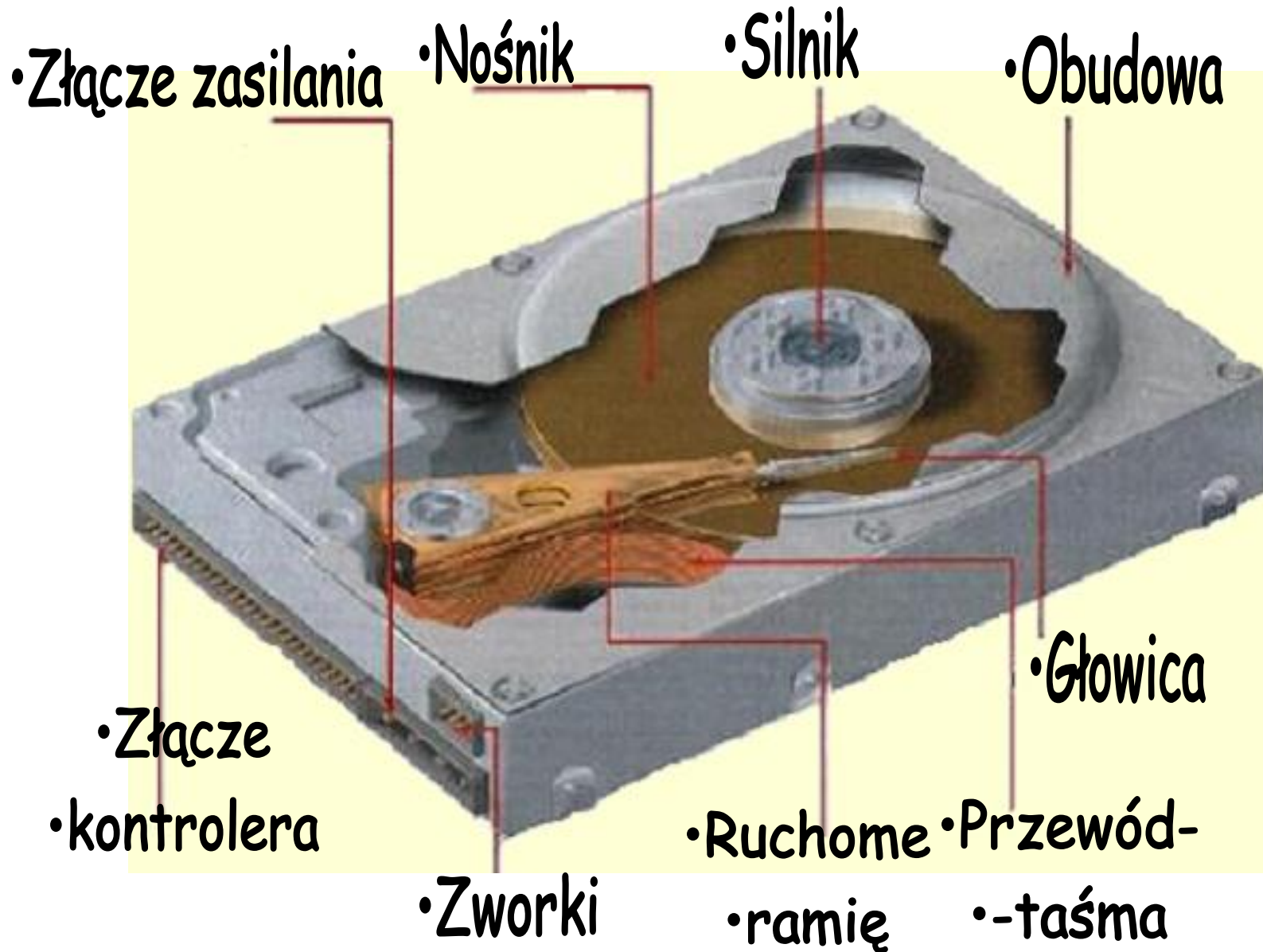
Parametry twardych dysków

- **prędkość obrotowa dysku** (5400, 7200, 10000 obrotów na minutę),
- **szybkość transmisji danych** (kilka – kilkaset megabajtów/sekundę),
- **wielkość bufora cache** (pamięć buforowa kontrolera dysku: 128 KB – 32 MB),
- **zasilanie** (+12V, +5V),
- **moc pobierana** (od kilku do kilkunastu watów).

Najważniejsze parametry dysków, interesujące użytkownika

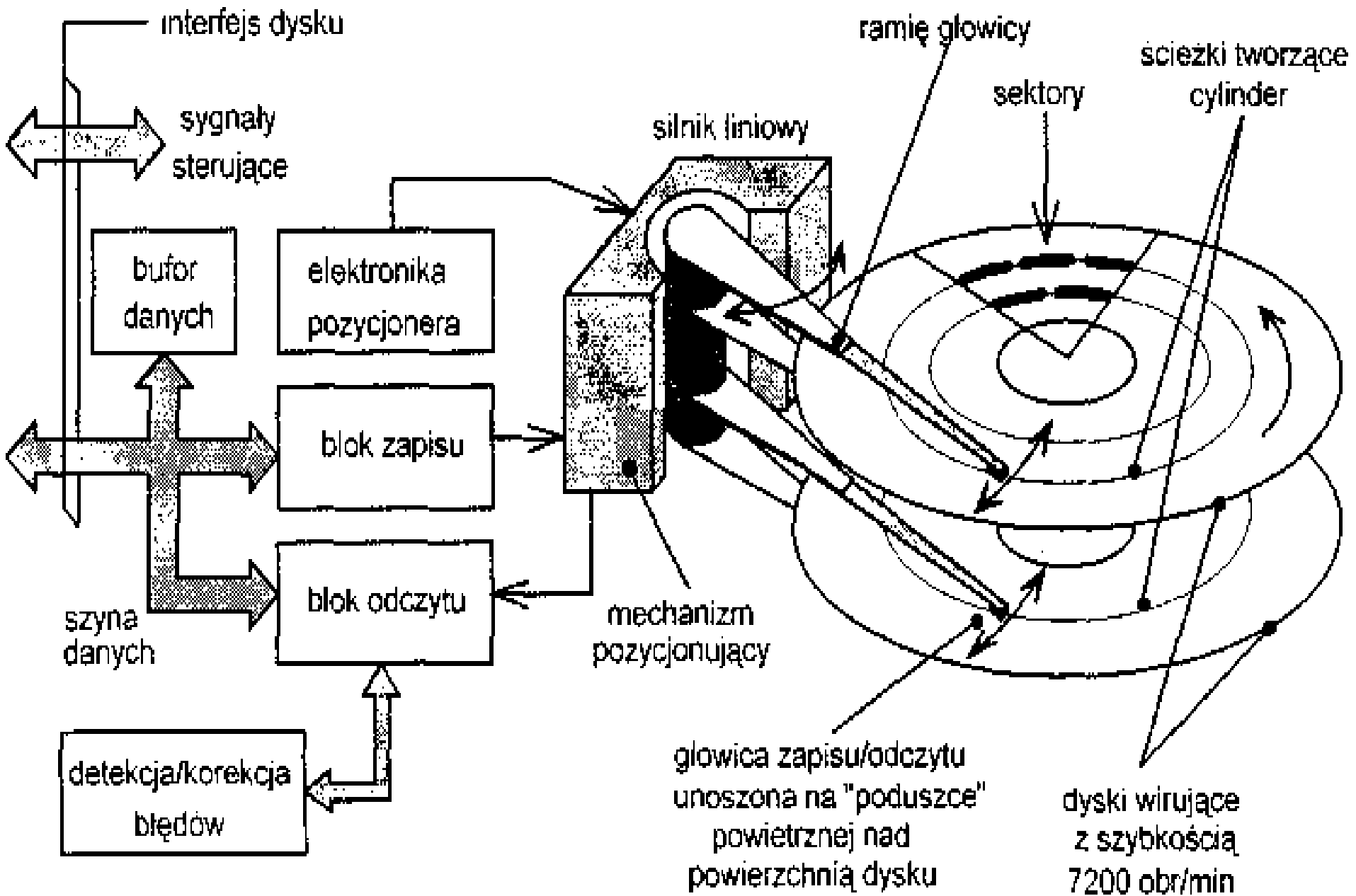
- pojemność dysku,
- szybkość transmisji (tzw. transfer lub przepustowość)
- średni czas dostępu.

• Budowa dysku twardego

Zasada działania twardego dysku

Rys. 9.1 Schemat blokowy dysku twardego

Opis pracy

- Każdy dysk pamięci ma dwie głowice (dla jego dolnej i górnej powierzchni)
  - Głowice utrzymywane są na sprężynujących ramionach
  - wszystkie ramiona głowic są ze sobą połączone i poruszają się synchronicznie, napędzane pozycjonerem.
  - W stanie spoczynku głowice znajdują się na ścieżce parkującej dysku.
- Gdy dysk zaczyna wirować, poduszka powietrzna wytworzona przy powierzchni, unosi głowice na wysokość mniejszą niż 1 mikrometr.
- Pozycjoner przemieszcza głowice na wybrany cylinder.
  - Pozycjonery są zbudowane w oparciu o silnik liniowy (elektromagnetyczny)
  - same parkują głowice po wyłączeniu zasilania, gdyż sprężyna automatycznie odciąga je do położenia parkowania.

Opis pracy

- Pracą mechanizmu sterują układy elektroniki, zawierające:
  - blok zapisu
  - blok odczytu z detekcją i korekcją błędów
  - sterowanie pozycjonera.
- Współczesne dyski mają bufor danych (o pojemności 1 MB - 32 MB)
  - zwany dyskową pamięcią podręczną (Cache), umożliwiający zwiększenie szybkości transmisji.
- Z dysku podczas odczytu wczytuje się do pamięci Cache, interesujące nas w danej chwili sektorów jak i sektory następujące po nich.
  - Jeśli dane te zostaną zażądane nieco później, to nie muszą być odczytywane z dysku, lecz przywołane są z pamięci Cache.

Formatowanie

- Dysk gotowy jest do pracy dopiero wtedy, gdy zostanie sformatowany przez producenta lub użytkownika.
- Formatowanie polega na podziale dysku na ścieżki i sektory.
- Jest to tzw. formatowanie niskiego poziomu lub formatowanie fizyczne.

Metody zapisu

- ***Zone Bit Recording*** - ZBR.
- Technika podziału miejsca na dyskach.
- liczba sektorów na ścieżkę nie jest wartością stałą – zależy od położenia ścieżki.
  - Ścieżki zewnętrzne dzielone są na większą liczbę sektorów (np. 300 sektorów)
    - mogą pomieścić większą ilość informacji (są po prostu dłuższe),
  - Ścieżki leżące bliżej środka dysku zawierają mniej sektorów (np. 200).

Główce zapisu/odczytu

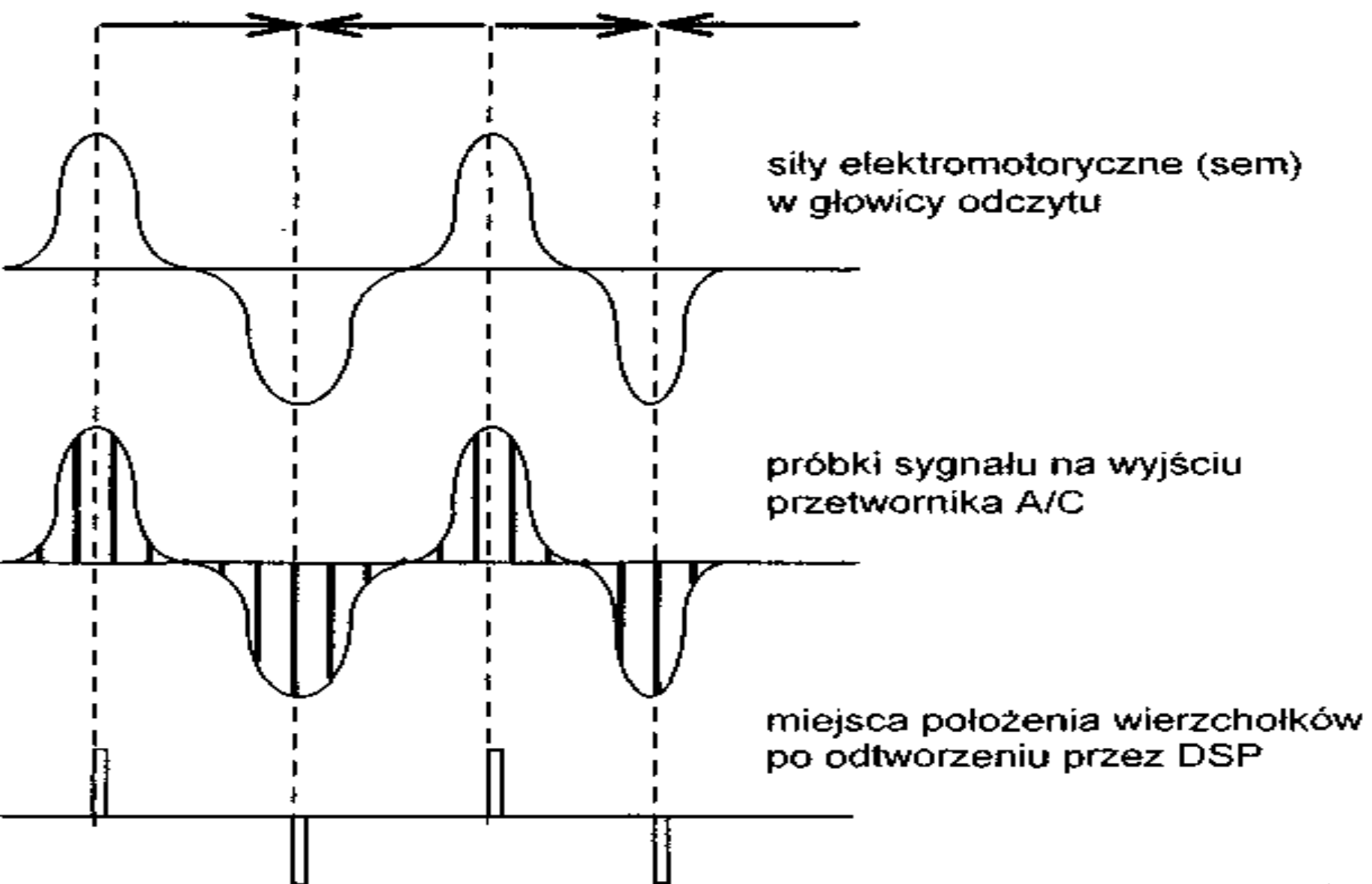
- Zespół głowic zapisu/odczytu, składa się z
  - cienkowarstwowej magnetycznej głowicy zapisu,
    - wyposażonej w miniaturową cewkę o niewielkiej indukcyjności (więc o małej bezwładności)
  - magnetorezystywnej (MR) głowicy odczytu,
    - w której wykorzystywane są zmiany rezystancji specjalnego materiału magnetycznego pod wpływem zmian pola magnetycznego.
    - Głowice MR posiadają zdecydowanie większą czułość od głowic tradycyjnych z cewkami, mogą więc odczytywać słabsze pola magnetyczne (pochodzące od mniejszych, bardziej upakowanych domen).

Odczyt danych

- Dotychczasowe metody odczytu informacji z dysku polegały na wykrywaniu wierzchołków odczytywanych sił elektromotorycznych (*tzw. Peak Detectiori*).
  - Przy wysokiej gęstości zapisu oraz dużej prędkości obrotowej dysków mogą powstawać zniekształcenia tych wierzchołków
- Metoda odczytu **PRML** pozwala bezbłędnie rozpoznać szczyt sygnału sem mimo występujących zakłóceń.
- Metoda ta wykorzystuje dwa mechanizmy: **Partial Response i Maximum Likelihood**.
  - Technika Partial Response polega na próbkowaniu analogowego sygnału odczytywanego przez głowicę MR za pomocą przetwornika A/C.
  - Na podstawie uzyskanych próbek specjalny układ wyposażony w procesor DSP, korzystając z metody największego prawdopodobieństwa (Maximum Likelihood) określa miejsce położenia wierzchołka sem.
  - Dzięki tej nowej technologii możliwe jest zmniejszenie wymiarów domen magnetycznych a więc wzrost gęstości zapisu

Informacja zapisana na dysku
namagnesowany nośnik (domeny)

Rys. 9.2 Metoda odczytu PRML

Szybkość transmisji

- **szybkość transmisji** jest funkcją prędkości obrotowej dysków, która 7200 a nawet 10 000 obrotów na minutę.
  - Obliczmy chwilową szybkość transmisji dla hipotetycznego dysku wirującego z szybkością 5400 obr/min. (90 obr/s) i posiadającego 300 sektorów 512 bajtowych na zewnętrznej ścieżce: $90 \text{ (obrotów/sek)} \times 300 \text{ (sektorów)} \times 512 \text{ (bajtów)} = 13,824 \text{ MB/s}$ (ok. 110 Megabitów/s).
- Dane odczytywane z dysku z tą szybkością, ładowane są do bufora, a następnie przesyłane do pamięci operacyjnej komputera.
  - Przepustowość interfejsu nie może być więc mniejsza, niż szybkość odczytu danych z dysku.

Ćwiczenie

- Oblicz przepustowość dysku twardego:
  - Prędkość obrotowa – 7200 obr/min
  - Ilość sektorów 500
  - Wielkość sektora 512 Bajtów
- Jaką będzie miał przepustowość?
- Jakie interfejsy będą w stanie to obsłużyć?

Szybkość transmisji

- Od prędkości obrotowej dysków zależy również opóźnienie (ang. latency) w dostępie do wybranego sektora.
  - Im większa prędkość wirowania dysku tym krótsze opóźnienie rotacyjne.
- Ważnym parametrem jest czas przejścia głowicy ze ścieżki na ścieżkę, zwłaszcza przy transmisji dużych plików.
  - Konstruktorzy dysków nieznacznie opóźnili początki kolejnych ścieżek, tak by po przeczytaniu całej ścieżki głowica *zdążyła* przesunąć się na ścieżkę następną i trafić na jej początek
  - technika ta nosi nazwę **Cylinder Skewing**

System zarządzania poborem mocy

- System (ang. **Power Management**) wyłącza silnik dysku i zaparkowuje głowicę, po pewnym czasie od momentu ostatniej operacji we/wy wykonanej na dysku.
- Przejście dysku najpierw w stan jałowy (ang. **Idle**), a następnie uśpienia (ang. **Sleep lub Standby**) powoduje znaczące zmniejszenie poboru mocy.
- System **Power Management** powoduje nawet dziesięciokrotnie zmniejszenie poboru mocy przez nie używany dysk.

S.M.A.R.T.

- **S.M.A.R.T.** (ang. Self-Monitoring Analysis and Reporting Technology)
- elektronika dysku monitoruje i analizuje oraz raportuje stan urządzenia (np. wysokość lotu głowicy, czas uzyskania nominalnej prędkości obrotowej, itd.).
- Jeśli postępuje degradacja tych wielkości, układy kontroli wysyłają wtedy ostrzeżenie, że dysk może ulec uszkodzeniu.

Interfejsy dysków

- Obecnie występują trzy typy interfejsów dyskowych:
  - **E-IDE (ATA),**
  - **SCSI**
  - **S-ATA**

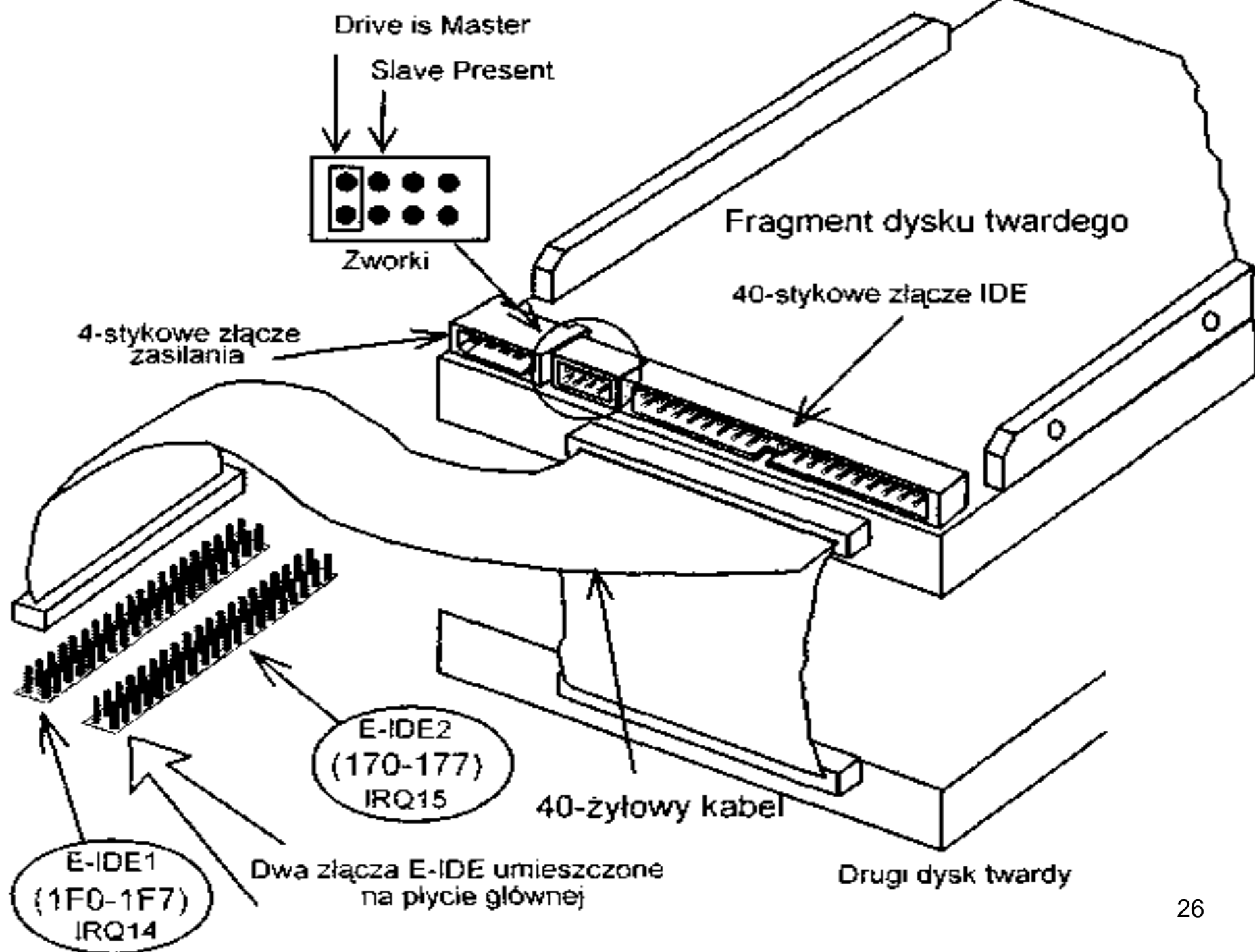
IDE

- Interfejs IDE wprowadzono w połowie lat osiemdziesiątych, po raz pierwszy w komputerach IBM PC.
  - Standard ten otrzymał również nazwę ATA - *Advanced Technology Attachment*.
- IDE wyposażono w 16-bitową szynę danych, do współpracy z magistralą ISA.
  - Dyski z interfejsem IDE posiadają zintegrowaną z mechanizmem elektronikę: układy zapisu i odczytu danych oraz układy sterowania (stąd nazwa interfejsu IDE - *Integrated Drive Electronics*).

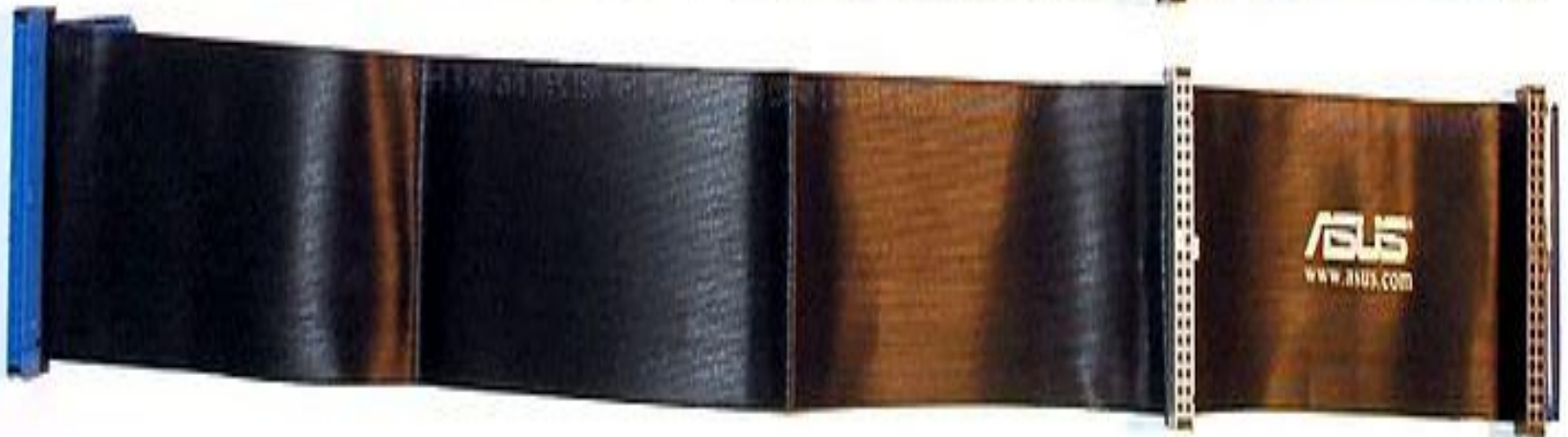

IDE

- Interfejs IDE/ATA i późniejsze jego odmiany wyposażony jest (od początku swojego istnienia) w 40-stykowe złącze. Ze złącza tego usunięto styk 20 by uchronić dysk przed nieprawidłowym podłączenia kabla. Długość kabla interfejsu nie powinna przekroczyć 18 cali.

Interfejs IDE

- Ograniczenie pojemności twardego dysku
  - 504 MB. (większych nie obsługiwał BIOS starszych komputerów IBM PC)
- Niska przepustowość magistrali ISA
  - szybkość transmisji danych nie mogła być większa niż 8,33 MB/s
- Interfejs pozwalał dołączyć do systemu dwa dyski twarde.
  - Dwa złącza na taśmie

Współpraca dysków IDE z pamięcią RAM

- Dyski IDE z RAM współpracują na 2 sposoby:
  - pod nadzorem procesora (tryb **PIO** - *ang. Programmed Input/Output*);
    - sygnały sterujące i adresy, niezbędne do przesłania informacji do/z pamięci operacyjnej generowane są przez procesor
    - W trakcie tej czynności procesor nie może wykonywać żadnych innych operacji. Tryb spowalnia pracę komputera
  - bezpośredni dostęp do pamięci (*ang. Direct Memory Access* - **DMA**)
    - Wymiana informacji pomiędzy pamięcią operacyjną a urządzeniem peryferyjnym zachodzi bez udziału procesora (który w tym czasie może wykonywać inne operacje);

Tryb DMA

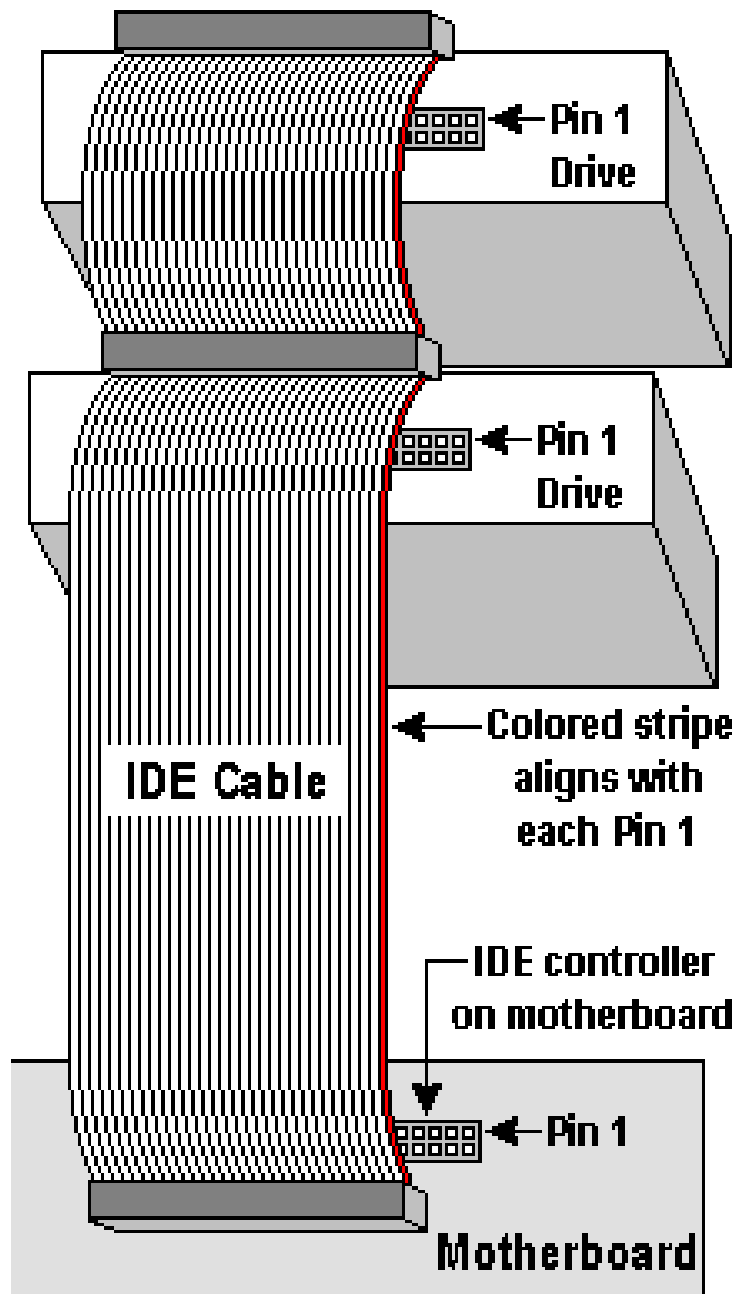
- Sterowanie operacją wejścia/wyjścia realizowane jest przez specjalny układ zwany kontrolerem DMA.
- Protokół PIO
- protokoły DMA
  - jednosłowy bezpośredni dostęp do pamięci - *ang. single word DMA*
  - wielosłowy, szybszy - *ang. multiword DMA*).

Tryby DMA	Tryby PIO	Szybkość transmisji (M B/s)
single word DMA 0		2,1
	PIO 0	3,33
single word DMA 1 multi word DMA 0		4,2
	PIO 1	5,22
single word DMA 2	PIO 2	8,33
	PIO 3	11,11
multi word DMA 1		13,3
multi word DMA 2	PIO 4	16,6
Ultra DMA mode 2		33,3
Ultra DMA mode 4		66,6
Ultra DMA mode 5		100

IDE

- Płyty główne wyposażane są w dwa złącza (kanały) E-IDE, do których można podłączyć po dwa urządzenia.
- Żeby napędy wzajemnie się nie zakłócały ustawiano je w trybie Master - Slave.
  - **Master** oznaczało, że dany napęd jest nadrzędny,
  - **Slave** informowało, że napęd jest podrzędny,
- Wybór trybu dokonywano odpowiednio podłączając zworki na dysku twardym (DS – Disc Select).
  - Jeśli do taśmy podpinano tylko jeden dysk, był on domyślnie MASTER.
- Później umożliwiono automatyczny przydział priorytetu przez system.
- Wymagało to jednak zaznaczenie opcji CS (Cable Select) za pomocą zworki.

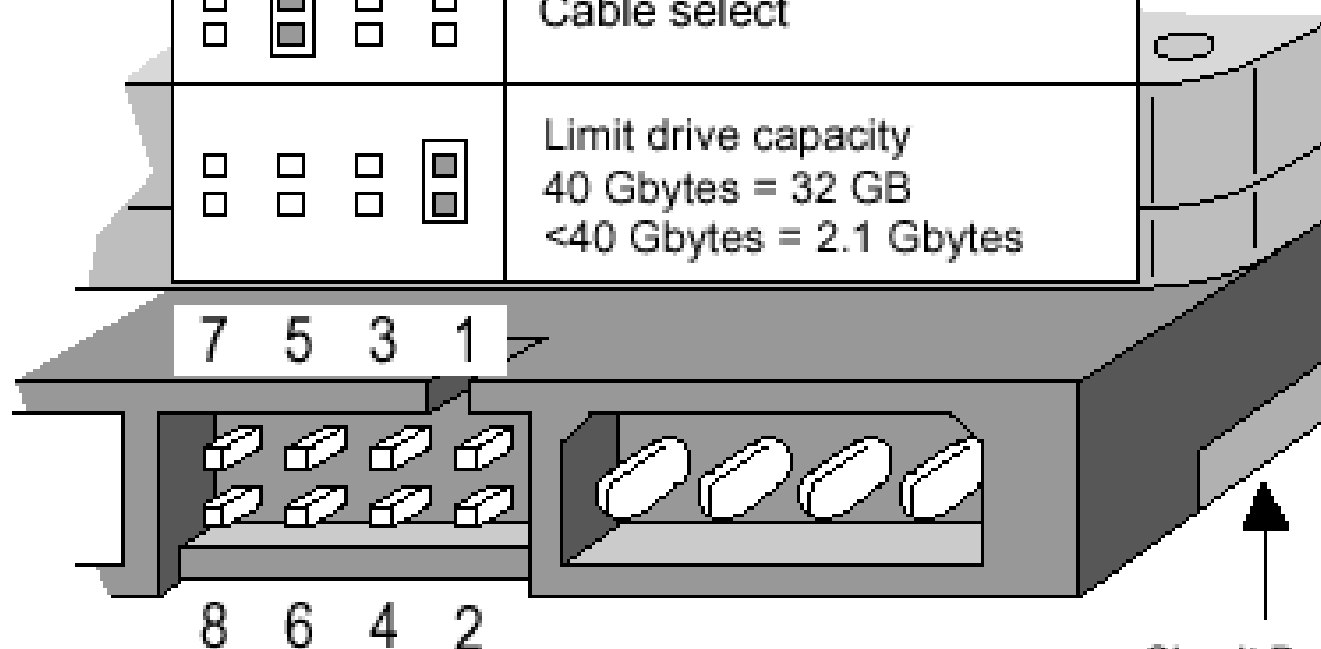
Master

Slave

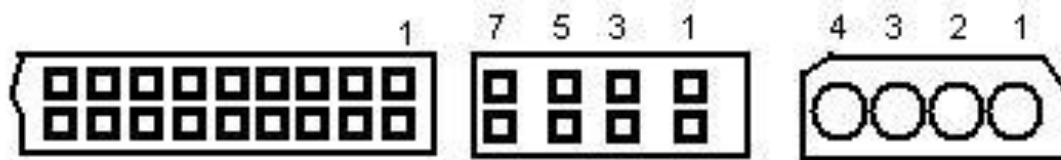
Złącze na płycie głównej

Options jumper block

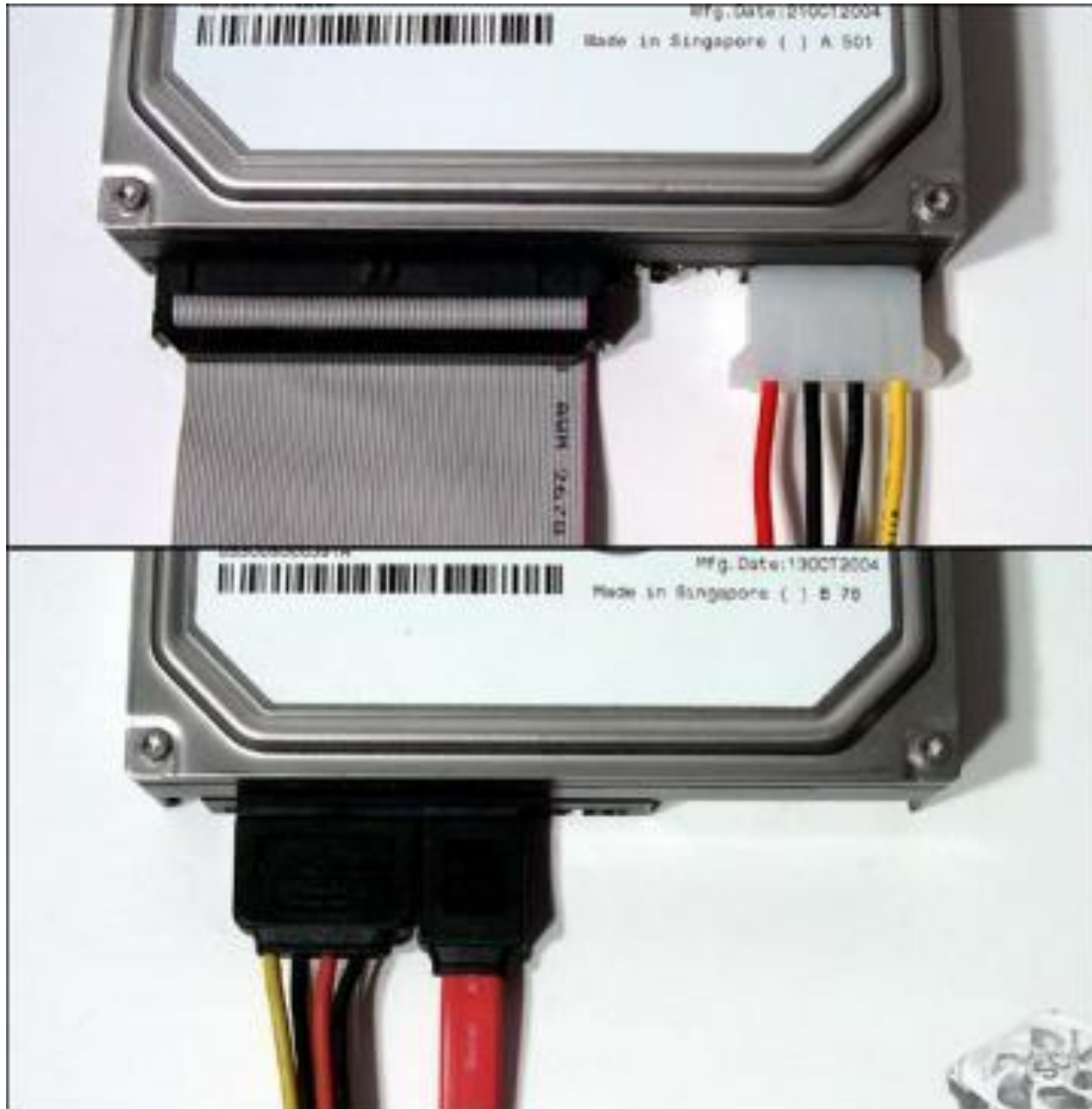
	   	Master or single drive
 	 	Drive is slave
 	 	Master with non ATA-compatible slave
 	 	Cable select
 	 	Limit drive capacity 40 Gbytes = 32 GB <40 Gbytes = 2.1 Gbytes

Circuit Board

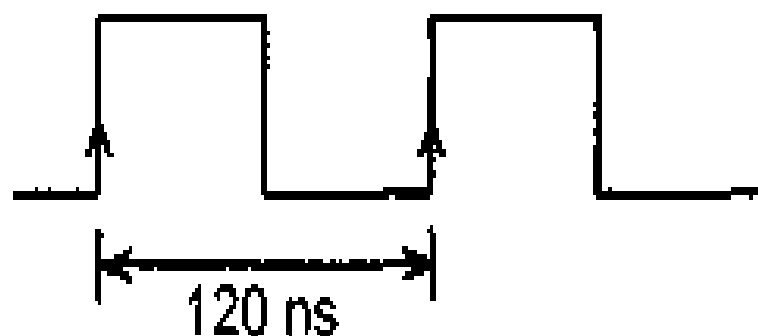

(7-8)	(5-6)	(3-4)	(1-2)	
				Limit capacity to 32 Gbytes
				Master or single drive
				Drive is a slave
				Master with a non -ATA- compatible slave
				Enable cable select

Standardy ATA-2 i ATA-3

Przesyłanie danych synchronizowane jest narastającym zboczem impulsów Strobe (dane przesyłane są co 120 nanosekund)

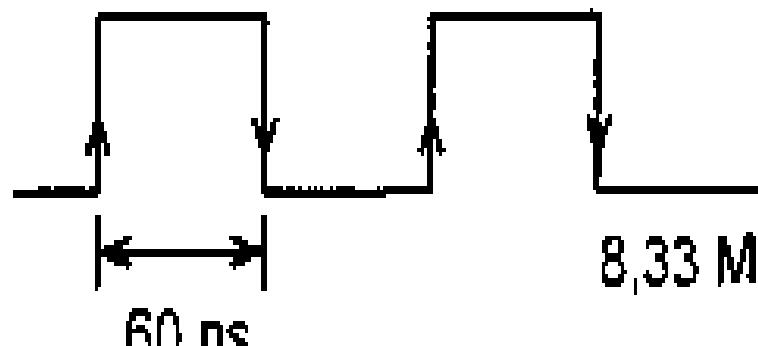
•Protokół multi word DMA i PIO 4

Szybkość transmisji:

$$8,33 \text{ MHz} \times 2 \text{ bajty} = 16,6 \text{ MB/s}$$

Standard Ultra ATA

Przesyłanie danych synchronizowane jest narastającym i opadającym zboczem impulsów Strobe (dane przesyłane są co 60 nanosekund)

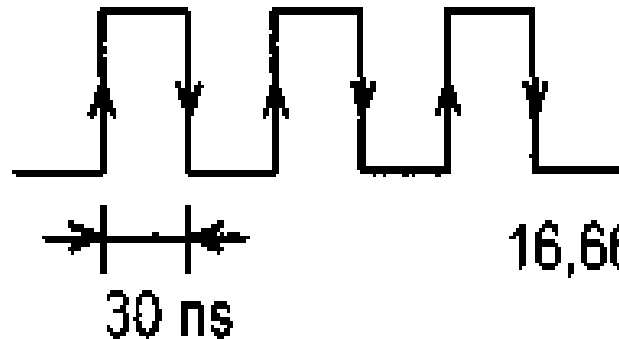

Szybkość transmisji:

$$8,33 \text{ MHz} \times 2 \text{ (zbocza)} \times 2 \text{ bajty} = 33,3 \text{ MB/s}$$

Standard Ultra ATA/66

Przesyłanie danych synchronizowane jest
narastającym i opadającym zboczem impulsów
Strobe (dane przesyłane są co 30 nanosekund)

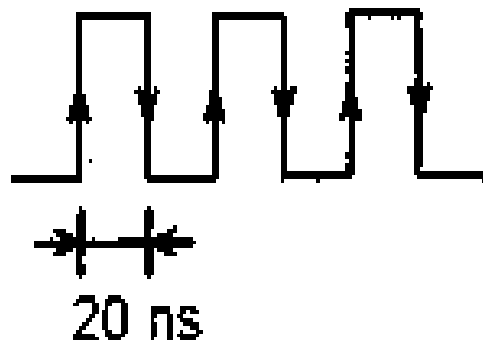

Szybkość transmisji:

$$16,66 \text{ MHz} \times 2 \text{ (zbocza)} \times 2 \text{ bajty} = 66,6 \text{ MB/s}$$

Standard Ultra ATA/100

Przesyłanie danych synchronizowane jest
narastającym i opadającym zboczem impulsów
Strobe (dane przesyłane są co 20 nanosekund)

Szybkość transmisji:

$$25 \text{ MHz} \times 2 \text{ (zbocza)} \times 2 \text{ bajty} = 100 \text{ MB/s}$$

Ćwiczenie

- Odczytaj parametry twardego dysku z obudowy
- Poszukaj więcej danych na jego temat w Internecie

 Seagate

U6 MODEL ST320410A

16383 CYL - 16 HDS - 63 SECT - LBA 39,102,336

20 GB

Model: ST320410A

P/N: 9T7001-037

HDA P/N: 100155902

Configuration Code: U1Y01

Configuration Level: DSMA3

Firmware: 3.34

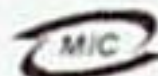
Date Code: 02202 Site Code: WU

Caution: Product warranty is void if sea shield cover, or any seal or label is removed, or if drive experiences shock in excess of 350 Gs.

中国产品

Product of China - 5

檢磁3902A213

E-H011-01-0714 (B)

Pojemność dysku (<i>ang. Capacity</i>)	120 GB
Maksymalna wewnętrzna szybkość transmisji (<i>ang. Maximum Internal Transfer Rate</i>)	570 Mbitów/s
Maksymalna zewnętrzna szybkość transmisji (<i>ang. Maximum External Transfer Rate</i>)	100 MB/s (ATA) 150 MB/s (SATA)
Średnia szybkość transmisji (<i>ang. Average Sustained Transfer Rate</i>)	27 -44 MB 's
Średni czas dostępu (<i>ang. Average Seek Time</i>)	9ms
Średnie opóźnienie (<i>ang. Average Latency</i>)	4,16 ms
Prędkość obrotowa dysku (<i>ang. Spindle speed</i>)	7200 obr/min
Fizyczna liczba dysków (<i>ang. Physical Disks</i>)	2
Fizyczna liczba głowic (<i>ang. Physical Heads</i>)	4
Logiczna liczba cylindrów (<i>ang. Logical Cylinders</i>)	16383
Logiczna liczba głowic (<i>ang. Logical Read/Write Heads</i>)	16
Logiczna liczba sektorów (<i>ang. Logical Number of Sectors</i>)	63
Liczba bajtów w sektorze (<i>ang. Bytes per Sector</i>)	512
Bufor Cache	2MB

Niektóre prezentowane w tabeli parametry wymagają komentarza:

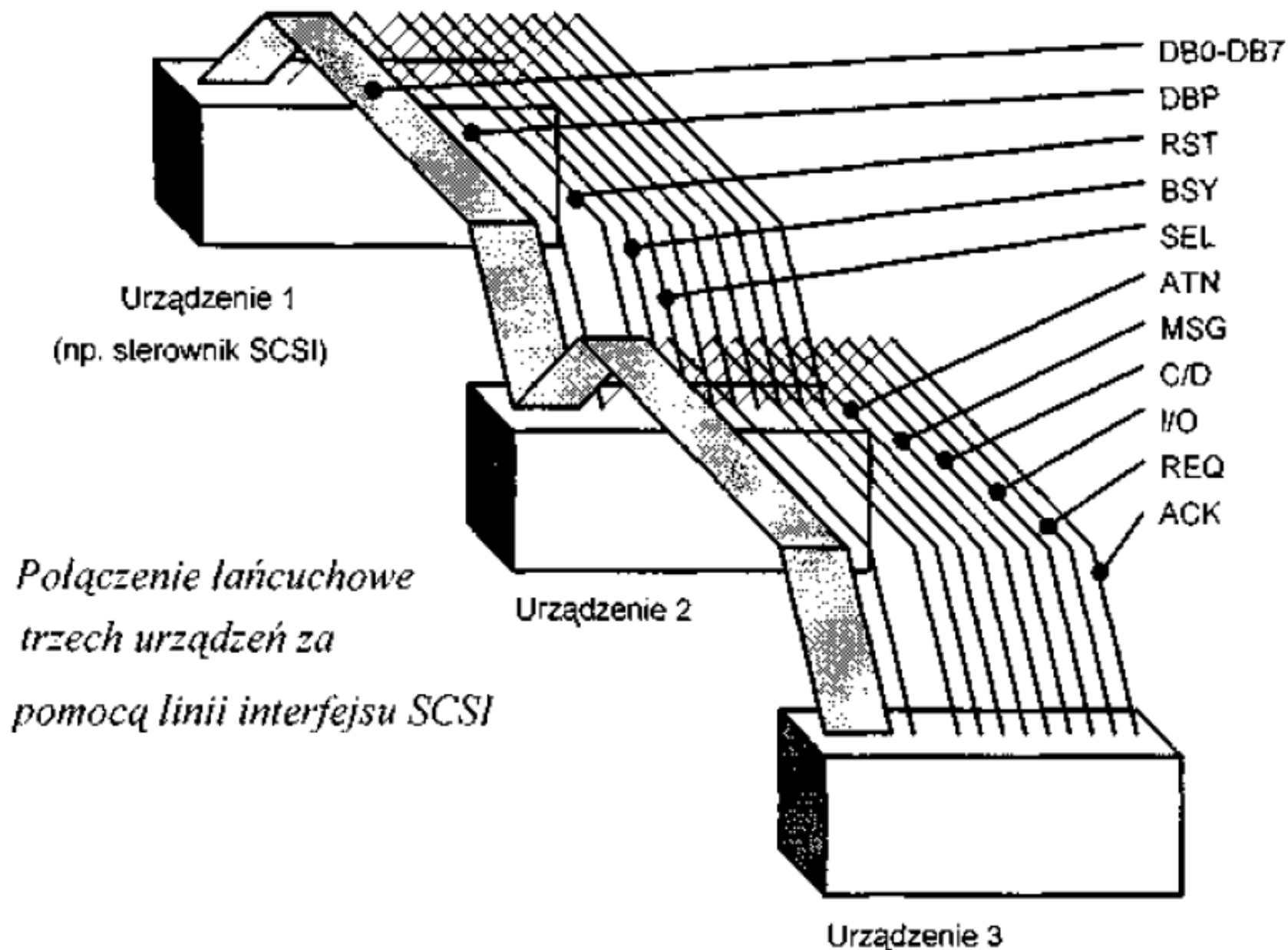
- wewnętrzna szybkość transmisji (to szybkość pomiędzy powierzchnią dysku a głowicą) jest maksymalna dla ścieżek zewnętrznych i wynosi 570 Mbitów/s (ok. 71 MB/s); natomiast dla ścieżek położonych bliżej środka dysku, wewnętrzna szybkość transmisji jest mniejsza,
- zewnętrzna szybkość transmisji - to szybkość przesłania danych pomiędzy kontrolerem dysku a pamięcią operacyjną (wg. standardu ATA 100-100 MB/s).

SCSI

- SCSI (skrót z ang. Small Computer Systems Interface) – równoległa magistrala danych.
- Zazwyczaj stosowany do podpinania twardych dysków i napędów optycznych. Spotyka się też inne urządzenia – drukarki, skanery, plotery.
- System SCSI do niedawna był powszechnie wykorzystywany głównie w wysokiej klasy serwerach i stacjach roboczych.

Opis SCSI

- Do magistrali SCSI można podłączyć 7 dodatkowych urządzeń (kontroler jest ósmym).
- Urządzenia łączymy w konfiguracji łańcuchowej (*ang. Daisy Chain*).
- Wszystkie linie interfejsu są wspólne dla wszystkich urządzeń
- Kabel łączy urządzenie pierwsze z drugim, drugie z trzecim, trzecie z czwartym, itd.
- Na końcowym urządzeniu umieszczamy terminator.

Metoda pracy

- Specyfikacja SCSI umożliwia każdej dołączonej jednostce rozpoczynać transmisję danych.
- W praktyce najczęściej inicjuje to komputer (dokładniej sterownik SCSI), adresatem jest urządzenie zewnętrzne.
- Dostęp jednostek do magistrali rozstrzygany jest na drodze arbitrażu.

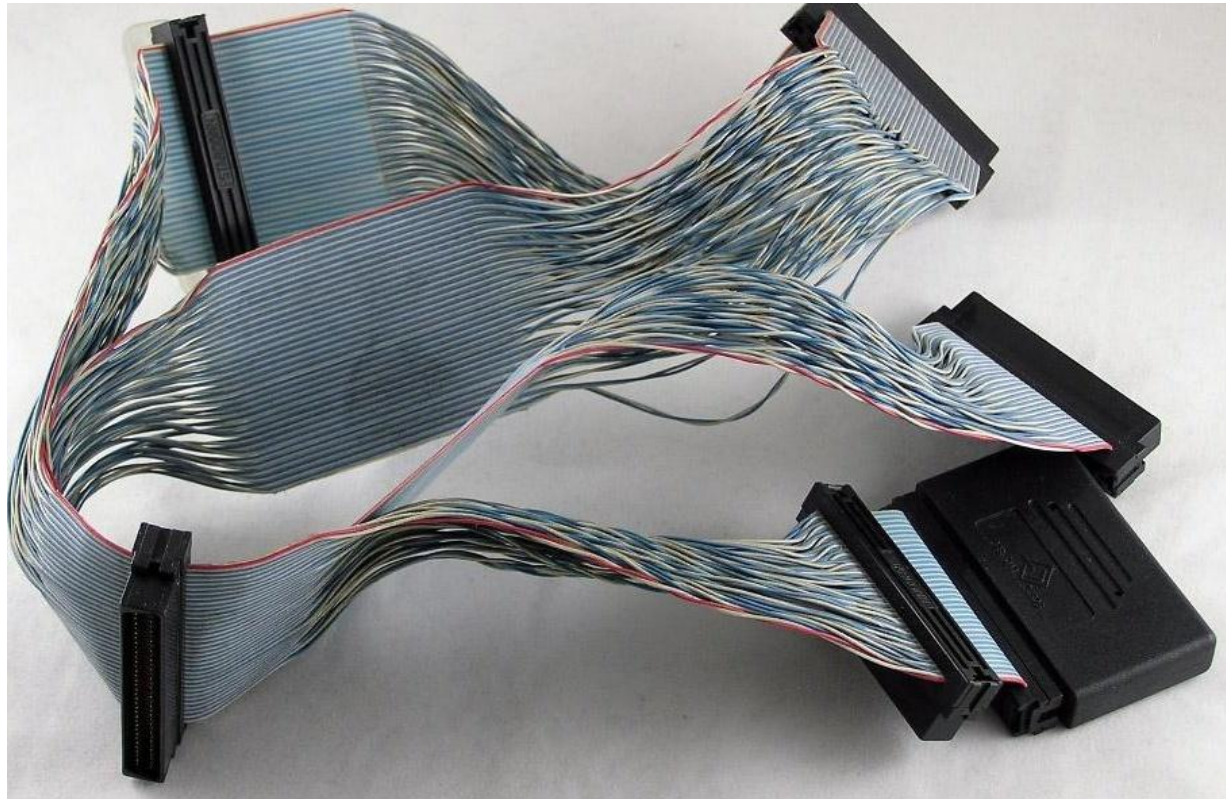
Praca SCSI

- Praca magistrali SCSI przebiega w kilku podstawowych fazach:
  - Faza spoczynku
  - Faza wyboru
  - Faza transmisji
- Standard SCSI może pracować w dwóch trybach:
  - asynchronicznej transmisji danych
  - synchronicznej transmisji danych

Kabel SCSI

- Kabel SCSI jest kablem 50-żyłowym.
- Kabel Wide –SCSI ma 68 żył.
- Każdej linii interfejsu odpowiadają dwa przewody:
  - Linia asymetryczna - przewód sygnałowy i przewód masy (maksymalna długość do 6 metrów)
  - Linia symetryczna - para skręconych przewodów (do 25 metrów)

Terminator SCSI

- Przyczepiany na ostatnim urządzeniu SCSI, w celu tłumienia odbić sygnałów.
- Jego wartość jest równa impedancji falowej linii.

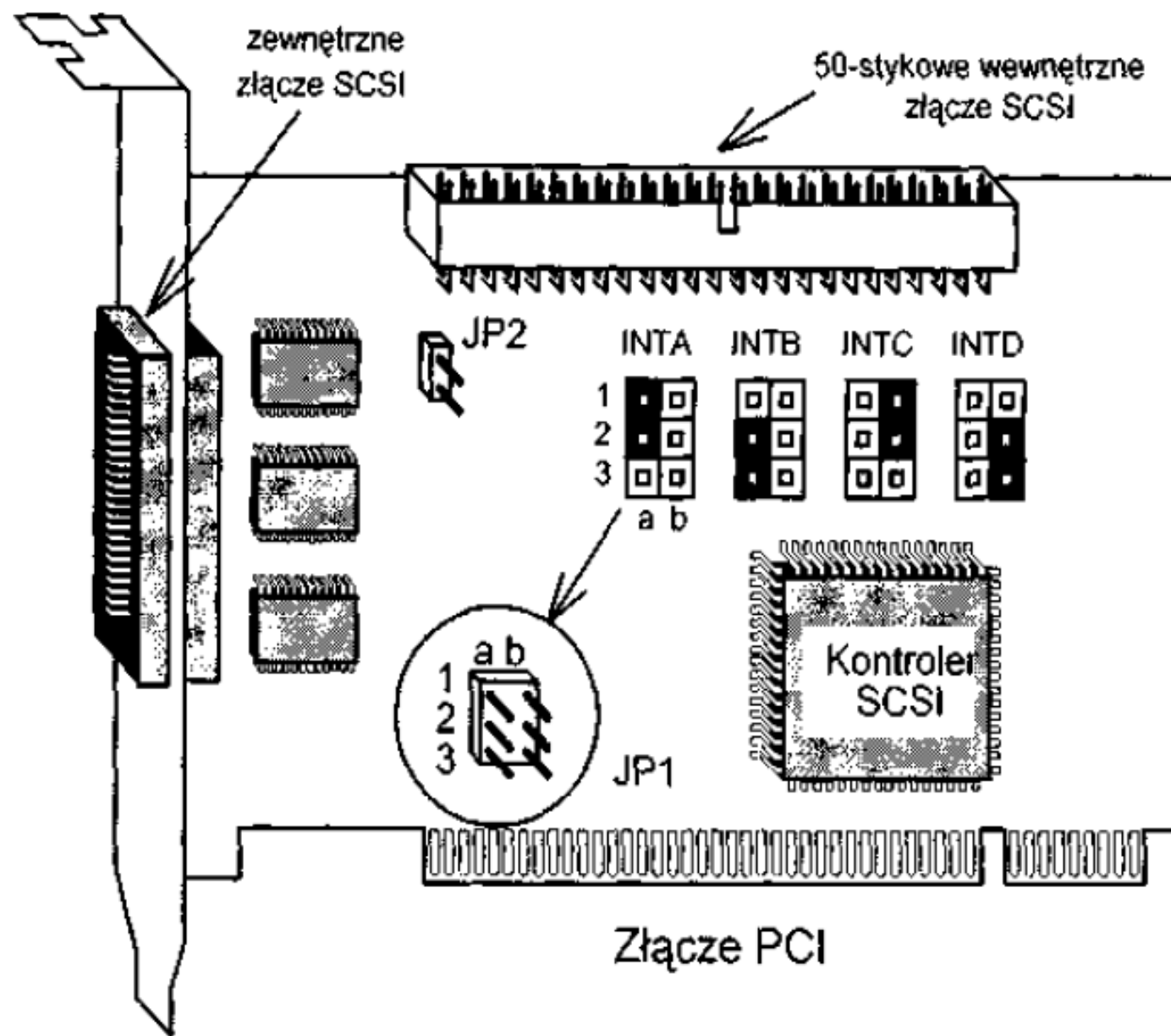
Kontroler SCSI

- Umożliwia podpinanie urządzeń SCSI.

Sterownik SCSI

- Dysk twardy łączony jest kablem interfejsu SCSI ze sterownikiem umieszczonym w gnieździe płyty głównej.
- Karty sterowników SCSI posiadają własny BIOS i nie korzystają z procedur obsługi dysku, zawartych w BIOS-ie płyty głównej,
  - Parametry dysków SCSI nie są ograniczane przez BIOS.

*Kontroler SCSI ze złączem PCI, wyposażony w dwa 50-stykowe złącza:
zewewnętrzne i wewnętrzne*

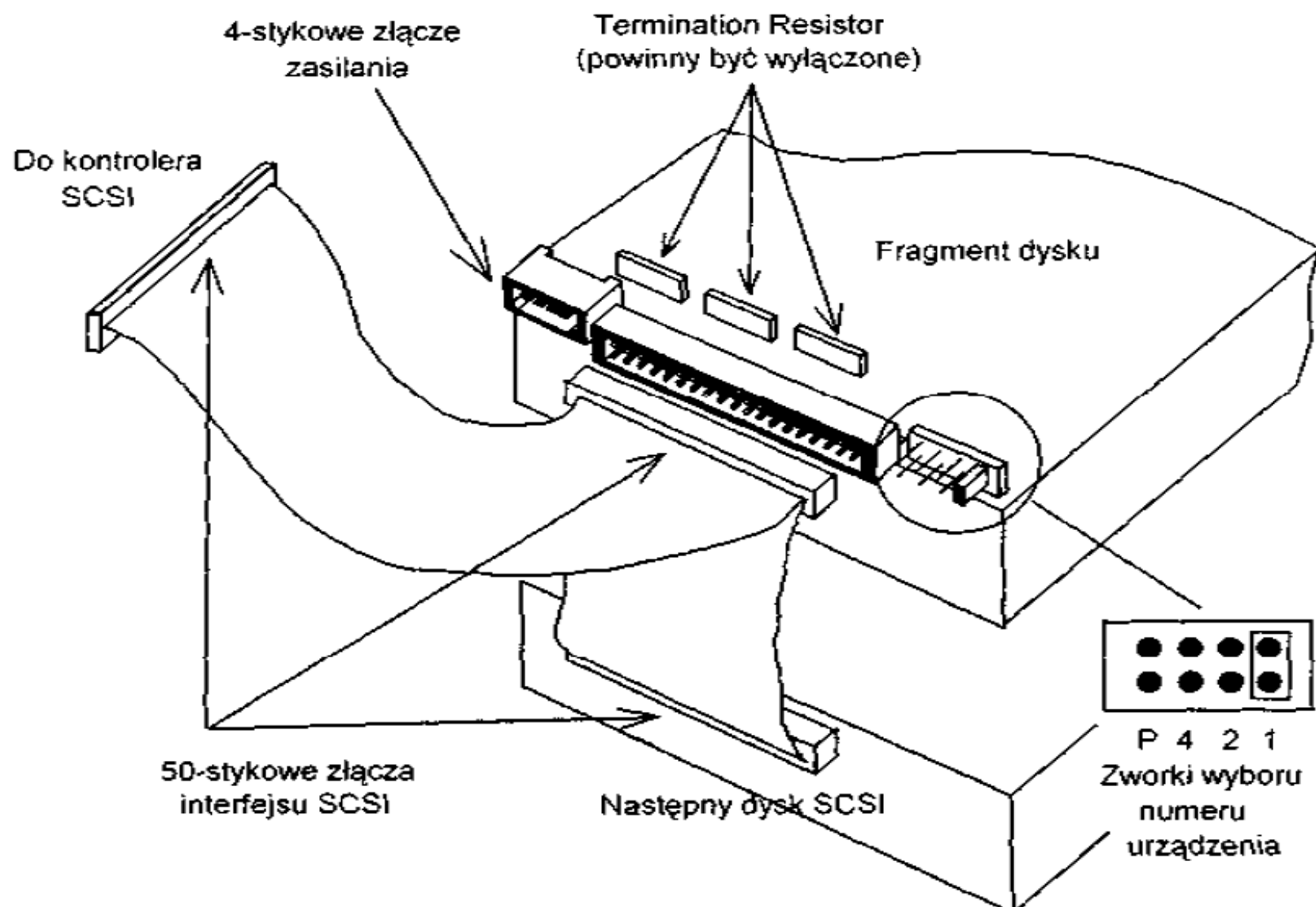
Praca sterownika SCSI

- Karta posiada dwa 50-stykowe złącza interfejsu SCSI:
  - wewnętrzne - do łączenia z dyskami twardymi wewnątrz komputera
  - zewnętrzne, do podłączenia innych urządzeń (lub dodatkowych dysków twardych).
- Do obu tych złącz można dołączyć w sumie 7 urządzeń.
  - Karta wymaga ustawienia jedynie numeru jednego z czterech przerwań INTA, B, C, D (za pomocą zworek JP1)
  - Karta potrzebuje włączenia rezystorów tłumiących (JP2), gdy tylko do jednego z dwóch 50-stykowych złącz dołączone są urządzenia
  - Gdy oba złącza są w użyciu -rezystory tłumiące należy wyłączyć, gdyż karta sterownika nie jest na końcu "łańcucha".
- Karcie na stałe producent przyporządkował numer ID (nr urządzenia) równy 7.

Praca z dyskiem SCSI

- Dysk twardy wymaga skonfigurowania
  - Należy ustawić numer twardego dysku (od 0 do 6)
  - Na niektórych dyskach, za pomocą specjalnej zworki należy ustawić kontrolę parzystości lub zrezygnować z niej.
  - Jeśli w komputerze będzie instalowanych więcej niż jeden twardy dysk, tylko na ostatnim włączyć terminatory (na pozostałych je wyłączyć).

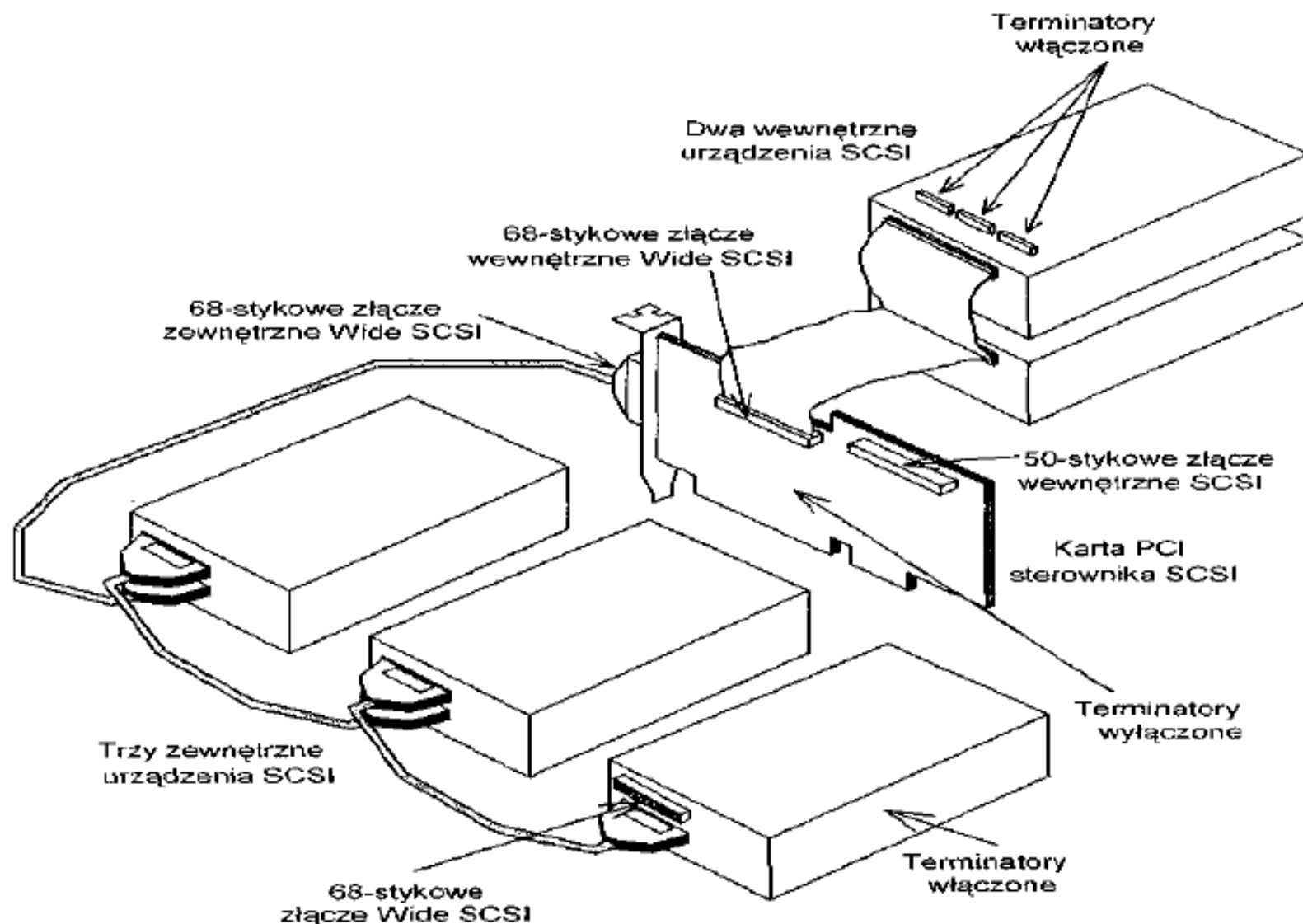

Fragment dysku twardego SCSI - sposób podłączenia dysków do sterownika

Wide-SCSI

- Do zewnętrznego 68-stykowego złącza 16-bitowego można podłączyć 8 zewnętrznych urządzeń Wide-SCSI (nadając im numery 15 - 8).
- Do wewnętrznego 68-stykowego złącza można podłączyć 7 urządzeń nadając im priorytety 6-0.
- Przyjęto następujący porządek priorytetów: 7, 6 - 0, 15 - 8.
  - Sterownik SCSI ma ustawiony priorytet najwyższy - 7.
- Na końcu każdego "łańcucha" urządzeń dołączonych do sterownika muszą być włączone terminatory (zwane również *Resistor Networks*). W przykładzie z rysunku, karta sterownika nie znajduje się na żadnym z końców "łańcucha", więc nie powinna mieć włączonych terminatorów.

Rys. 9.10 Wykorzystanie współczesnej karty sterownika dysków wyposażonej w 50-stykowe złącze wewnętrzne SCSI i dwa 68-stykowe złącza interfejsu Wide-SCSI

Podział technologii SCSI

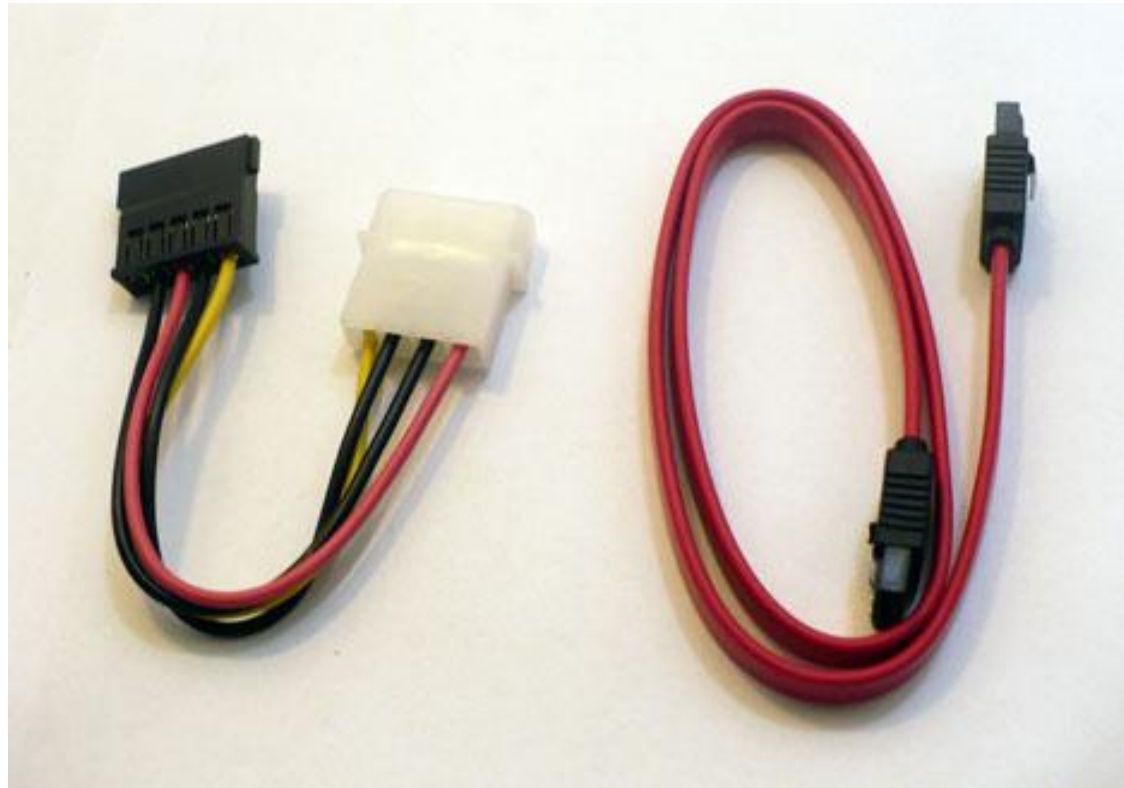
SCSI-1	Pozwalała na transfer z prędkością 5 MB/s na odległość 6 m
SCSI-2	Składa się z dwóch wariantów, zwiększających transfer do 10 lub 20 MB/s (odpowiednio Fast SCSI i Wide SCSI). Maksymalna odległość to około 3 metry,
SCSI-3 (Ultra SCSI)	prędkość transferu 20-40 MB/s, teoretycznie maksymalna odległość zostaje nadal 3 metry
Ultra2 SCSI	wprowadzono technologię Low Voltage Differential , pozwalającą na zwiększenia maksymalnej odległości do ~12 m. Prędkość transferu 40-80 MB/s
Ultra3 SCSI (Ultra160 SCSI)	maksymalny transfer 160 MB/s, dodano funkcje wspomagające wykrywanie i usuwanie przekłamań.
Ultra4 SCSI (Ultra320 SCSI)	maksymalny transfer 320 MB/s
Ultra 640 SCSI	maksymalny transfer 640 MB/s.

SATA

- Serial ATA (ang. Serial Advanced Technology Attachment, SATA) – szeregową magistrala komputerowa, służąca do komunikacji pomiędzy płytą główną, a pamięciami masowymi, jak dyski twarde, napędy optyczne i taśmowe.
- SATA jest następcą magistrali równoległej ATA.

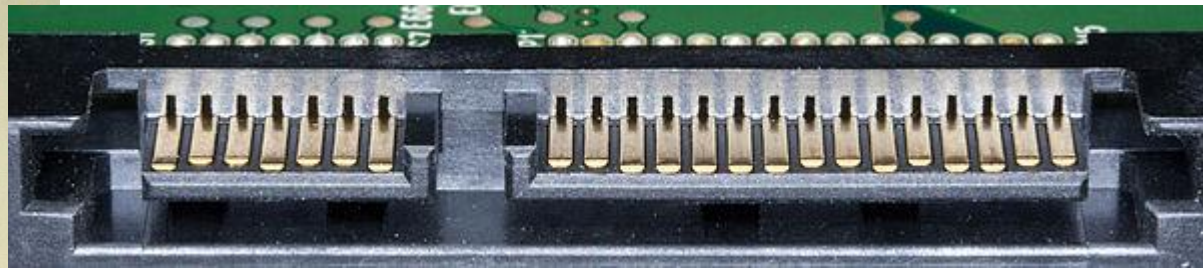
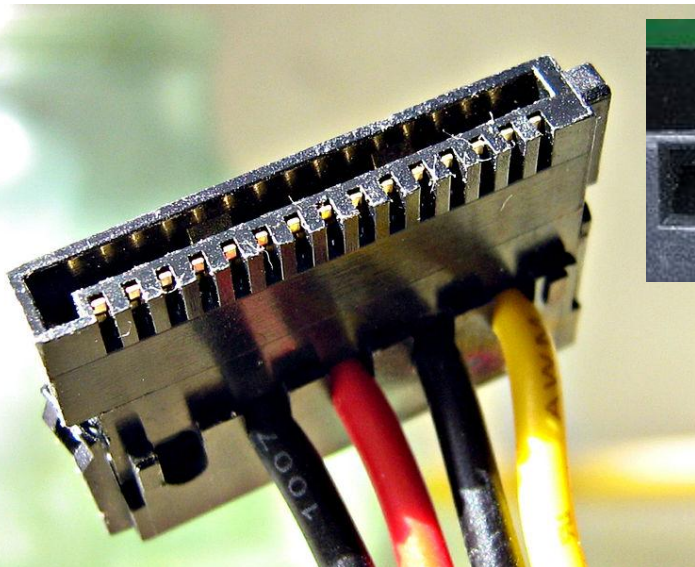
Kable SATA

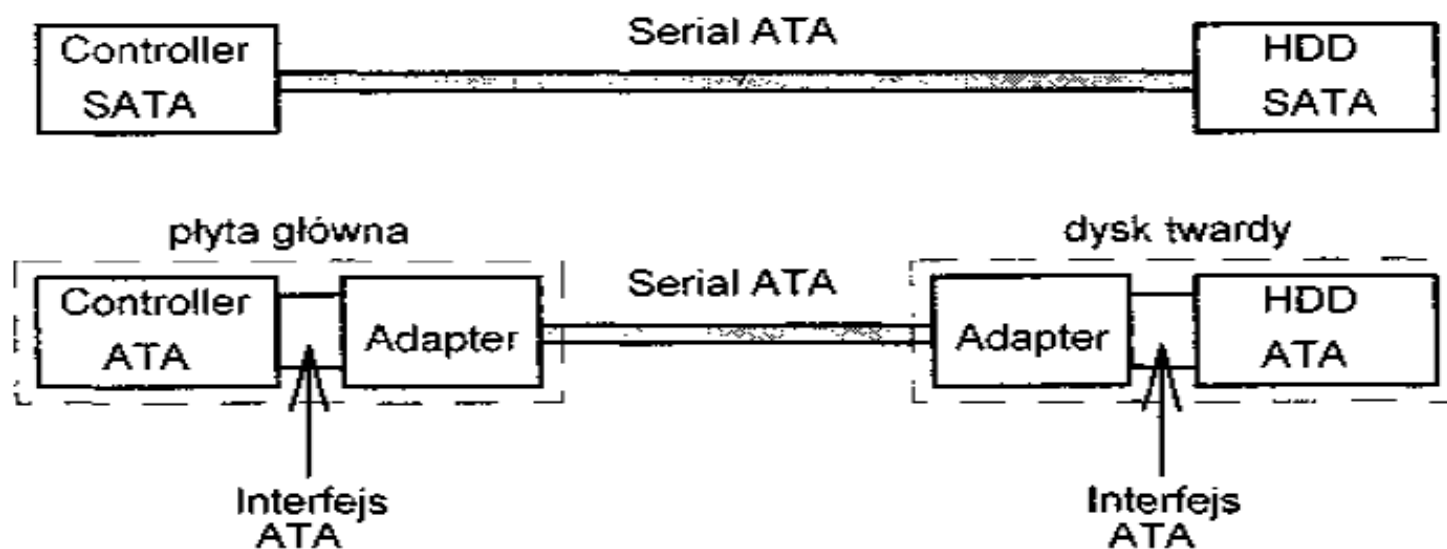
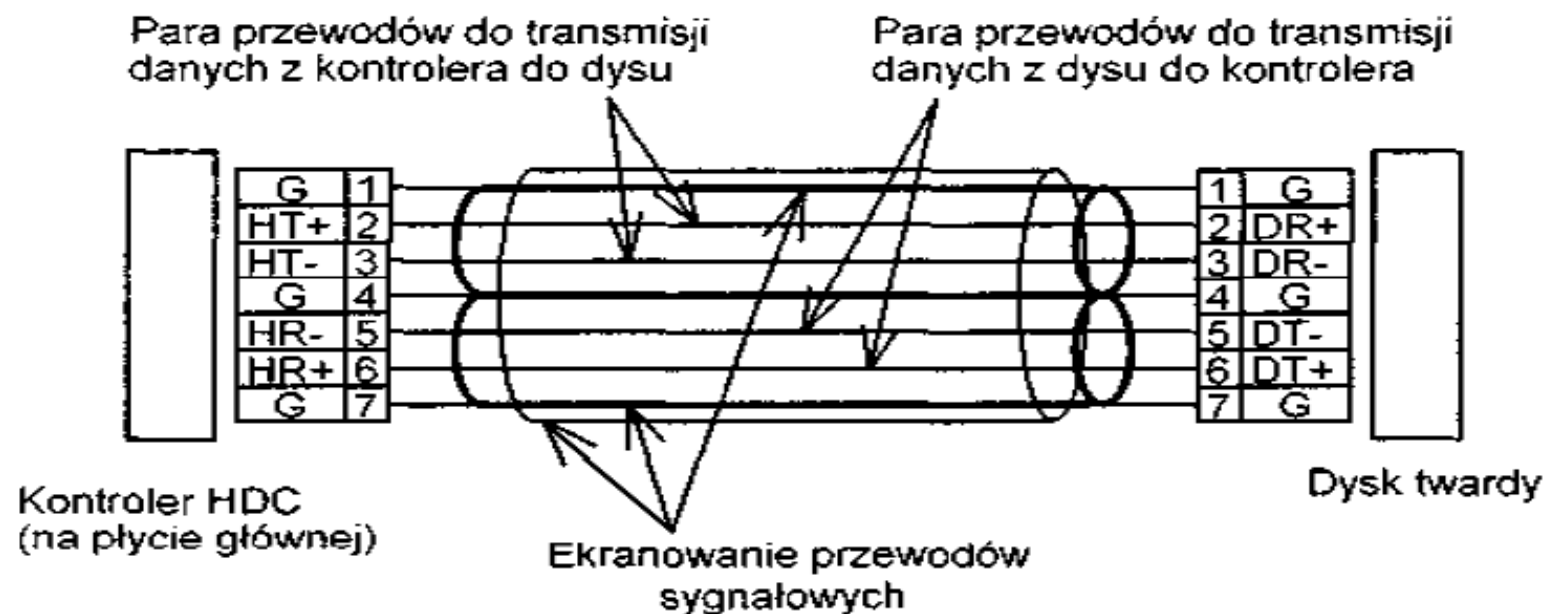
- Kable SATA są węższe i bardziej elastyczne od kabli ATA
  - Ułatwia to układanie oraz poprawia chłodzenie komputera.
- Długość przewodu SATA może dochodzić do 1 metra

Złącza SATA

- Złącza SATA są zminiaturyzowane, umożliwiając zastosowanie SATA w coraz to mniejszych urządzeniach pamięci masowej, i wymagają małej ilości miejsca na płycie głównej.
- Zespół złącz SATA można stosować jako złącze zintegrowane typu **hot plug** (pozwała na podpięcie urządzenia do włączonego komputera).

Odmiany SATA

SATA 1	Umożliwia przepustowość 1,5 Gbit/s (ok. 180 MB/s)
SATA 2	oferuje przepustowość 3,0 Gbit/s (ok. 375 MB/s).
SATA 3	udostępnia przepustowość 6,0 Gbit/s (ok. 750 MB/s).
W planach	SATA 3.1 i 3.2

Problemy twardego dysku

- Za małą pojemność
- Zbyt mała prędkość pracy
- Stary interfejs

Problemy twardego dysku

- Za małą pojemność
  - Nie ma miejsca na pliki
  - Problemy z plikiem wymiany
  - Duża fragmentacja danych
- Zbyt mała prędkość pracy
  - Rośnie czas zapisu i odczytu plików
- Stary interfejs
  - Brak możliwości współpracy z nowymi płytami głównymi

